

Αγία και Μεγάλη Πέμπτη.

Συναξάρι Τριωδίου.

Μεγάλη εβδομάδα, Τριώδιο.

Την αγία και μεγάλη Πέμπτη οι θείοι πατέρες μάς παρέδωσαν να εορτάζουμε τέσσερα γεγονότα, τα οποία παρέλαβαν από τους θείους αποστόλους και από τα ιερά Ευαγγέλια: τον ιερό νιπτήρα, τον μυστικό δείπνο (δηλαδή την παράδοση των φρικτών μυστηρίων), την υπερφυή προσευχή του Κυρίου και τέλος την προδοσία.

Επειδή το εβραϊκό Πάσχα –ο αμνός– έμελλε να θυσιαστεί την Παρασκευή, και την προτύπωση έπρεπε να την ακολουθήσει η αλήθεια, δηλαδή σε αυτό να θυσιαστεί και το αληθινό Πάσχα μας, ο Χριστός, γι' αυτό ο Κύριος πρόλαβε και έκανε το Πάσχα με τους μαθητές του το βράδυ της Πέμπτης. Διότι αυτό και όλη η Παρασκευή λογίζεται από τους Εβραίους ένα, έτσι δηλαδή μετρούν αυτοί το νυχθήμερο.

Στη συνέχεια, φανερώνοντας τα τελειότατα στους μαθητές, παρέδωσε στο ανώγειο και το μυστήριο του δικού μας Πάσχα, και ενώ είχε πλέον νυχτώσει.

Πριν όμως αρχίσουν να δειπνούν –όπως λέει ο θείος Χρυσόστομος–, ο Χριστός σηκώθηκε, έβγαλε τα εξωτερικά του ενδύματα και έβαλε νερό

στη λεκάνη, πάντα με τα ίδια του τα χέρια, για να κάνει τον Ιούδα να ντραπεί και για να διδάξει τους μαθητές να μην επιζητούν το πρωτείο, βάζοντας υπόδειγμα τον εαυτό του.

Φαίνεται ότι πρώτα απ' όλους ο Χριστός έπλυνε τα πόδια του Ιούδα, που με θρασύτητα είχε καθίσει πρώτος, και μετά πήγε στον Πέτρο, ο οποίος, καθώς ήταν ο πιο ορμητικός απ' όλους, εμπόδισε τον Διδάσκαλο, έπειτα όμως του επέτρεψε.

Αφού λοιπόν τους έπλυνε τα πόδια και έτσι τους έδειξε παράδοξο τρόπο ύψωσης την ταπείνωση, φόρεσε πάλι τα ενδύματά του, κάθισε και τους δίδαξε να αγαπούν ο ένας τον άλλο και να μην επιζητούν το πρωτείο.

Καθώς έτρωγαν, ο Χριστός ανέφερε το θέμα της προδοσίας. Ακούγοντας τόν λόγο οι μαθητές ταραχθήκαν, και ο Ιησούς είπε σιγά μόνο στον Ιωάννη: «Σε όποιον θα δώσω ένα κομμάτι ψωμί, αφού το βουτήξω, αυτός είναι που θα με παραδώσει» (Ιω. 13:26). Γιατί αν το ήξερε αυτό ο Πέτρος, καθώς ήταν πιο ορμητικός από τους άλλους, θα σκότωνε τον Ιούδα. Είπε επίσης: «Είναι αυτός που βούτηξε μαζί μου το χέρι στην πιατέλα» (Ματθ. 26:23), και έγιναν και τα δύο.

Μετά από λίγο πήρε στα χέρια του τον άρτο και είπε: «Λάβετε, φάγετε· αυτό είναι το σώμα μου», όπως επίσης και το ποτήριο λέγοντας: «Πιείτε από αυτό όλοι, γιατί αυτό είναι το αίμα μου, το οποίο επικυρώνει την Καινή Διαθήκη. Αυτό που κάνω τώρα, να το κάνετε στην ανάμνησή μου».

Πρόσεξε ότι το σώμα Του το λέει άρτο και όχι άζυμο. Ας ντραπούν λοιπόν αυτοί που τελούν τη Λειτουργία με άζυμο.

Όταν ο Ιούδας πήρε το κομμάτι ψωμί, μπήκε μέσα του ο σατανάς, οπότε πήγε και συμφώνησε με τους αρχιερείς να τους παραδώσει τον Ιησού για τριάντα αργύρια.

Οι δε μαθητές μετά το δείπνο πήγαν στο Όρος των Ελαιών, σε κάποιο μέρος που λέγεται Γεθσημανή.

Ο Κύριος, αφού τους είπε πολλά, πρόσθεσε: «Αυτή τη νύχτα όλοι σας θα χάσετε την εμπιστοσύνη σας σ' εμένα». Ο δε Πέτρος είπε: «Κι αν όλοι το κάνουν, εγώ δεν θα σε αρνηθώ». Ήταν τότε βαθιά νύχτα, και ο Κύριος του αποκρίθηκε: «Πριν λαλήσει ο πετεινός για δεύτερη φορά, θα με απαρνηθείς τρεις φορές».

Πράγμα που έγινε όταν ο Πέτρος κυριεύθηκε από πολύ φόβο. Διότι ο Θεός ήθελε να δείξει την αδυναμία της ανθρώπινης φύσης, ώστε όταν

αργότερα θα εμπιστευόταν την οικουμένη στον Πέτρο, αυτός να τη γνωρίζει από τον εαυτό του και να είναι συγχωρητικός στους αμαρτάνοντες.

Μετά από αυτά ο Χριστός, δείχνοντας την ανθρώπινη φύση του και πόσο φοβερός είναι για όλους ο θάνατος, είπε: «Η ψυχή μου είναι περίλυπη μέχρι θανάτου».

Και αφού απομακρύνθηκε σε απόσταση μιας πετριάς, προσευχόταν και είπε τρεις φορές: «Πατέρα μου, αν δεν μπορώ ν' αποφύγω αυτό το ποτήρι αλλά πρέπει να το πιω, ας γίνει το θέλημά σου», και επίσης: «Πατέρα, αν είναι δυνατό, ας μην πιω αυτό το ποτήρι» (Ματθ. 26:42 και 39).

Αυτό το έλεγε βέβαια ως άνθρωπος, αλλά συγχρόνως και για να εξαπατήσει τον διάβολο, ώστε να τον θεωρήσει αδύναμο άνθρωπο που φοβάται και να μην εμποδίσει το μυστήριο του θανάτου του στον σταυρό.

Έπειτα ο Χριστός επέστρεψε στους μαθητές και τους βρήκε βυθισμένους στον ύπνο. Στράφηκε τότε προς τον Πέτρο και είπε: «Ούτε μια ώρα δεν μπορέσατε να αγρυπνήσετε μαζί μου;» Σαν να έλεγε: Εσύ που λες ότι θα αγωνιστείς μέχρι θανάτου, έτσι κοιμάσαι μαζί με τους άλλους;

Πήγε έπειτα με τους μαθητές του στην απέναντι πλευρά του χειμάρρου των Κέδρων, όπου ήταν ένας κήπος, και εκεί στάθηκαν.

Ο Ιούδας γνώριζε ότι ο Ιησούς συνήθιζε να πηγαίνει σε εκείνο τον τόπο, γι' αυτό και πήγε προς αυτόν παίρνοντας μερικούς στρατιώτες και ακολουθούμενος από όχλο, στους οποίους έδωσε ως συνθηματικό σημάδι το φίλημα.

Και ο λόγος που αυτοί ήρθαν νύχτα ήταν για να μη γίνει καμιά επανάσταση από τον λαό.

Ο Χριστός βγήκε πρώτος προς αυτούς και είπε: «Ποιον ζητάτε;» Αυτοί δεν τον γνώρισαν, αν και είχαν φανούς και δαυλούς, και από τον φόβο έπεσαν κάτω και έφυγαν.

Όταν επανήλθαν και ο Ιούδας έδωσε το σύνθημα με το φίλημα, ο Χριστός του είπε: «Φίλε, κάνε αυτό για το οποίο ήρθες». Σαν να του έλεγε: Γι' αυτό που ήρθες να κάνεις, Ιούδα, έχεις την ευκαιρία. Και πρόσθεσε: «Ληστής είμαι, και βγήκατε να με συλλάβετε με ξίφη και ρόπαλα;»

Τότε ο Πέτρος, καθώς ήταν πολύ ορμητικός, τράβηξε μαχαίρι και έκοψε το δεξί αυτί του Μάλχου που ήταν δούλος του αρχιερέα. Ο Χριστός επέπληξε τον Πέτρο λέγοντας ότι δεν είναι καλό να μεταχειρίζεται μαχαίρι ο πνευματικός άνθρωπος, και θεράπευσε το αυτί του Μάλχου.

Αφού συνέλαβαν τον Ιησού, τον έφεραν δεμένο στην αυλή του αρχιερέα Άννα, ο οποίος ήταν πεθερός τού Καϊάφα. Εκεί είχαν συγκεντρωθεί όλοι οι ενάντιοι στον Χριστό φαρισαίοι και γραμματείς.

Στη συνέχεια έγινε το περιστατικό του Πέτρου με την υπηρέτρια και η άρνησή του. Και καθώς στο μεταξύ είχε περάσει η νύχτα, ο πετεινός λάλησε τρεις φορές και ο Πέτρος θυμήθηκε τον λόγο του Χριστού και έκλαψε πικρά.

Με το χάραμα οδήγησαν τον Χριστό από τον Άννα στον αρχιερέα Καϊάφα, όπου και τον έφτυσαν και έφεραν εναντίον του ψευδομάρτυρες.

Όταν πλέον ξημέρωσε, ο Καϊάφας τον απέστειλε στον Πιλάτο. Και αυτοί που τον πήγαν –λέει ο ευαγγελιστής–, δεν μπήκαν στο πραιτώριο, για να μη μολυνθούν, αλλά να φάνε το Πάσχα καθαροί (Ιω. 18:28).

Από τα λόγια αυτά βγαίνει το συμπέρασμα ότι οι αρχιερείς και οι φαρισαίοι έκαναν τότε κάτι παράνομο, μεταθέτοντας το Πάσχα, όπως λέει ο θείος Χρυσόστομος· διότι εκείνη τη νύχτα έπρεπε να το φάνε, αλλά για να θανατώσουν τον Χριστό το ανέβαλαν. Διότι ο ευαγγελιστής Ιωάννης λέει ότι όλα αυτά έγιναν πριν από την εορτή του Πάσχα (Ιω. 13:1), δηλαδή κατά τήν Πέμπτη και την ακόλουθη νύχτα.

Για όλα αυτά και εμείς εορτάζουμε ενθυμούμενοι με δέος εκείνα τα φοβερά και ανείπωτα έργα και τις πράξεις.

Με την άφατη ευσπλαχνία σου, Χριστέ ο Θεός μας, ελέησέ μας. Αμήν.

Διασκευή για την Κ.Ο. του κειμένου του Τριωδίου.

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>